LEKCJA 1 – Jak masz na imię? (Clase con tablas y explicaciones)

Objetivo: dominar saludos, presentaciones, estado de ánimo, país/ciudad, datos personales y presente de być, mieć, mieszkać en registro formal e informal.

Cómo usar este material: 1) Lee los cuadros de explicación ('Por qué / Cómo usar'). 2) Estudia cada tabla. 3) Practica con las actividades cortas (en azul).

1) Registro: informal vs formal

Por qué importa: En polaco marcamos la distancia social con ty (tú) o pan/pani (usted). Con pan/pani el verbo va en $3^{\underline{a}}$ persona. Usa formal con desconocidos, mayores, trabajo.

Situación	Fórmula (PL)	Traducción / Uso
Saludo informal	Cześć! / Hej!	Hola; amigos, jóvenes, familia.
Saludo formal	Dzień dobry. / Dobry wieczór.	Buenos días / buenas noches (saludo). Neutral-formal.
Despedida	Do widzenia. / Dobranoc. / Na razie.	Adiós / buenas noches (despedida) / hasta luego.
¿Cómo te llamas?	Jak masz na imię? / Jak się nazywasz?	Imię = nombre; nazwisko = apellido.
¿Cómo se llama (usted)?	Jak ma pan/pani na imię? / Jak się pan/pani nazywa?	Formal: 'pan/pani' + 3ª persona ('ma', 'nazywa się').
¿Cómo estás?	Jak się masz? / Co słychać?	'Co słychać?' = ¿Qué tal? literal: ¿qué se oye?
Respuestas típicas	Świetnie / Bardzo dobrze / Dobrze / Tak sobie / Źle / Bardzo źle / Fatalnie	De mejor a peor. Añade: 'A ty? / A pan/pani?'

Actividad (2'): Di en voz alta tres saludos (uno informal, dos formales).

2) Preguntas clave + modelos de respuesta

Pregunta	Modelo 1	Modelo 2
Jak masz na imię?	Mam na imię Anna.	Jestem Anna.
Jak się nazywasz?	Nazywam się Anna Kowalska.	_
Jak się masz? / Co słychać?	Dobrze. A ty?	Wszystko w porządku. A u ciebie?
Skąd jesteś?	Jestem z Hiszpanii.	Nie jestem z Włoch.
Gdzie mieszkasz?	Mieszkam w Krakowie.	Nie mieszkam w Warszawie.
Jaki masz numer telefonu?	(se lee dígito a dígito)	61 649 64 34 → sześć jeden
Jaki masz adres?	ul. Polna 10/3, 31-410 Kraków.	ul. = ulica; al. = aleja; pl. = plac; os. = osiedle

Pronunciación clave: a/e (nasales), c/s/z/h (suaves), $z\approx rz$, $z\approx tu'$ inglesa, $z\approx tu'$ inglesa

3) Pronombres personales y tratamiento

Singular	Plural
ja (yo)	my (nosotros)
ty (tú)	wy (vosotros)
on/ona/ono (él/ella/neutro)	oni (grupo ≥1 hombre) / one (grupo femenino o cosas)
pan / pani (usted)	państwo (ustedes, formal)

Por qué: la distinción oni/one influye en adjetivos y verbos más adelante (concordancia).

4) Verbos en presente: forma + uso + negación

Observa la regularidad: -m (yo), -sz (tú), -my (nosotros), -cie (vosotros). być es irregular en $3^{\underline{a}}$ pl.: są.

być (ser/estar)	Ejemplo
(ja) jestem	Jestem z Polski.
(ty) jesteś	Jesteś z Hiszpanii.
(on/ona/ono) jest	Ona jest nauczycielką. (info) / Jest w domu. (lugar)
(my) jesteśmy	Jesteśmy w Krakowie.
(wy) jesteście	Jesteście gotowi?
(oni/one) są	Oni są w pracy.
mieć (tener)	Ejemplo
(ja) mam	Mam na imię Anna.
(ty) masz	Masz polski numer?
(on/ona/ono) ma	On ma komputer.
(my) mamy	Mamy pytanie.
(wy) macie	Macie adres?
(oni/one) mają	One mają problem.
mieszkać (vivir)	Ejemplo
(ja) mieszkam	Mieszkam w Krakowie.
(ty) mieszkasz	Gdzie mieszkasz?
(on/ona/ono) mieszka	On mieszka w Gdańsku.
(my) mieszkamy	Mieszkamy blisko centrum.
(wy) mieszkacie	Gdzie mieszkacie?
(oni/one) mieszkają	Oni mieszkają w Warszawie.

Negación básica: nie + verbo \rightarrow Nie jestem z Włoch. / Nie mam numeru. / Nie mieszkam w Warszawie.

5) Números 0-10 y teléfono

Número	Forma
0	zero
1	jeden
2	dwa
3	trzy
4	cztery
5	pięć
6	sześć
7	siedem
8	osiem
9	dziewięć
10	dziesięć

Teléfono: lo más común es leer dígito a dígito o por pares. 61-649-64- $34 \rightarrow$ «sześć jeden...». Practica 3 números distintos.

6) Dirección y abreviaturas

Abreviaturas	Significado
ul.	ulica = calle
al.	aleja = avenida
pl.	plac = plaza
os.	osiedle = urbanización/barrio
kod pocztowy	código postal

Modelo de dirección: ul. Polna 10/3, 31-410 Kraków

7) Vocabulario obligatorio (mínimo para dominar la lección)

- Saludos/despedidas: cześć, dzień dobry, dobry wieczór, do widzenia, dobranoc, na razie.
- Tratamiento: pan, pani, państwo.
- Presentarse: jestem..., nazywam się..., mam na imię....
- Preguntas clave + devolución: Jak masz na imię? Jak się nazywasz? Jak się masz? Co słychać? Skąd jesteś? Gdzie mieszkasz? A ty?/A pan/pani?
- Estados: świetnie, bardzo dobrze, dobrze, tak sobie, źle, bardzo źle, fatalnie; wszystko w porządku, nic nowego, po staremu.
- Pronombres: ja, ty, on/ona/ono, my, wy, oni/one; pan/pani; państwo.
- Verbos (presente): być, mieć, mieszkać (afirmación + negación).
- Números 0-10; teléfono; dirección + abreviaturas (ul., al., pl., os.).

Vocabulario opcional (recomendado para avanzar)

- Más saludos: witam, siema (coloquial).
- Países/nacionalidades frecuentes: Polska/Polak/Polka; Hiszpania/Hiszpan/Hiszpanka;
 Niemcy/Niemiec/Niemka...
- Frases de aula: Proszę powtórzyć; Przepraszam; Co to znaczy...?; Jeszcze raz, proszę.
- Ortografía: deletrear nombres y apellidos; letras: ą, ę, ć, ś, ź, ń, ż, ł, rz, ch/h.

8) Actividades rápidas (para clase o auto-práctica)

- Role-play formal vs informal (2 rondas): recepción (pan/pani) y cafetería (cześć).
- Encuesta: pregunta a 3 compañeros 'Skąd jesteś?' y 'Gdzie mieszkasz?' y presenta a uno.
- Dictado de 3 teléfonos (dígitos) y 2 direcciones (con ul./al./pl.).

9) Esquema de apuntes (cheat-sheet para repaso)

Pregunta	Tu respuesta
Jak masz na imię? / Jak się nazywasz?	Mam na imię / Nazywam się
Jak się masz? / Co słychać?	A ty? / A pan/pani?
Skąd jesteś?	Jestem z
Gdzie mieszkasz?	Mieszkam w
Telefon	(dígito a dígito)
Adres	ul./al./pl, kod, miasto

Conjugaciones express: być — jestem, jesteś, jest, jesteśmy, jesteście, są • mieć — mam, masz, ma, mamy, macie, mają • mieszkać — mieszkam, mieszkasz, mieszka, mieszkamy, mieszkacie, mieszkają.